

4169.

Luettelo hautalöydöistä, jotka tohtori A.O. Heikel ja maisteri H.J. Heikel esillekai-voivat virkamatkallaan kesällä 1902 Vähäkyrön Tervajoen kalmistossa.

Vähäkyrö.
Tervajoki,
Laukkamäki.

A. Ennen tohtori A.O. Heikelin tuloa tutki H. J. Heikel seuraavat kaksi hauta-raunion pohjaa, jotka professori J.R. Aspelinin tekemällä kartalla ovat merkityt n:oilla 66-67. Tutkimusta vaikeuttivat sateet siinä määrässä, ettei raunioiden pohjamultaa voinut seuloa, vaan ainoastaan lastoilla tarkastaa.

Raunion N° 66:n pohjan, jonka laajuus oli 11,5 x 13,5 m., muodostivat mahdottoman suuret kivet, kootut kahden isomman maaperäisen silmäkiven ympärille. Nämä pohjakivet olivat järjestyksettä lasketut, eikä reunalakaan voinut huomata täydellistä kehään järjestettyä latomusta. Isompain kivien välit olivat ahdotut pienemmillä kivillä ilman maanäytettä. Ohut mustanmullan kerros levisi ainoastaan raunion pohjalla, peittäen pohjakivien välipaikat. Niin tarkalla tutkimuksella, kuin asianhaarat sallivat, ei tästä maakerroksesta kuitenkaan löytynyt luita eikä muitakaan muinaisjätteitä.

Raunio N° 67, jonka laajuus oli 8 x 9 m, oli varustettu "silmäkivellä", jonka läpimitta oli 2,3 x 1,7 m. Raunion päälliskivet olivat vedetyt pois, ja olivat ainoastaan pohjakivet jällellä, jotka olivat vahvan mustamulta-

4169.

Vähäkyrö,
Tervajoki,
Laukkamäki.

kerroksen ympäröimät . Nämä pohjakivet eivät näyttäneet olevan tarkoituksenmukaiseen järjestykseen lasketut. Rauniosta löytyi:

1. Avonainen sormus kapeanlaisesta pronssinauhasta, jonka päät näyttivät olleen koristetut . Löytettiin silmäkiven eteläpään kohdalta multakerroksen keskisyvyydeltä.

Muuten rauniosta ei saatu muita muinaisjätteitä talteen, ei edes poltettuja luita.

Vähäkyrö,
Tervajoki,
Karpinmäki.

A.O. Heikelin tultua paikalle ryhtyi hän yhdessä H.J. Heikelin kanssa^{+))} kartalla N° 73 ja 74 merkittyä Karpinmäessä sijaitsevaa hautarauniota. Raunioiden pohjamullan seulomista estelivät nytkin alituiset sateet .

^{+))} tutkimaan kahta
J.R. Aspelinin

Rauniosta n:o 73 , joka laajuudeltaan oli 9 x 10 m ja rakenteeltaan verrattava edelläkerrottuun raunioon n:o 67, löydettiin pohjamultaa tarkastettaessa:

2. Raudanpalanen.

3. Kolme luisen värttinäpyörän palasta, jotka ovat konsentrisilla renkailla koristetut.

4. Joukko poltettuja luunsiruja sekä pari ukonkiveä - edellisistä useimmat löydetyt "silämäkiven" eteläpään seutuvilta.

J.R. Aspelinin muistiinpanon mukaan olisi raunion aikoinaan tutkinut H. Vege-

4169.
Vähäkyrö,
Tervajoki,
Karpinmäki.

lius tai joku muu herrasmies.

Rauniosta n:o 74, joka laajuudeltaan oli 8 x 9 m ja rakenteeltaan verrattava edelläkerrottuihin raunioihin n:o 67 ja 73, löydettiin pohjamultaa tarkastettaessa:

5. Ruosteen kuluttama keihäänterä raudasta, jonka lappeet korkealla ja terävällä harjalla; väännetty kaarevaksi.
 6. Ruodolla varustettu rautainen ison veitsen terä, jonka kärkipuoli katkennut pois.
 7. Rautainen nuolenterä, ruodolla varustettu.
-
8. Kymmenen rautaisen kilvenkupuran kappaletta.
 9. Kymmenen ison rautaisen veitsen kappaletta.
 10. Kaksi rautasolitusta kilvestä.
 11. Joukko määräämättömiä raudankappaleita.
 12. Kuutiomaiseksi muodostettu kivi, jonka tarkoitus tuntematon. Yhtäläinen esine on ennen löydetty Kokemäen Kööninkänmäestä. Vrt. Museon luettelo n:o 3988:19.
 13. Ukonkiven kappale (valkoinen).

4169.

14. Joukko poltettuja luunsiruja.

Vähäkyrö,
Tervajoki,
Karpinmäki.

Lisäksi paljastettiin vielä viideskin raunionpohja, joka J.R. Aspelinin kartalla ei ole merkitty, mutta joka niinikään sijaitsee Uikonmäessä noin 20 á 30 mtr. luoteeseen edellämainitusta rauniosta n:o 74. Kun sateet kuitenkin tekivät pohjamullan tutkimisen aivan mahdottomaksi, täytyi kivet läjätä paikoilleen takaisin. Kiviä vääntäessä löytyi pohjamullasta raunion lounaispuoliskon keskivaiheilta:

15. Neliskanttinen, epäsäännölliseksi hiomalla kulutettu kovasin vaaleata kiveä. (On ikäänkuin punotun näköinen)

